

Робітники Канади звели кривавий бій з поліцією на Перше Травня

ТРУДЯЦІ МІСТА ТОРОНТО ЗАВЪЯТО БИЛИСЬ З ДРЕПЕРІВСЬКИМИ КОЗАКАМИ

В боях робітників з поліцією на Перше Травня поготівля забрало 3-ох поліцаїв до шпиталю. Робітники відбили від поліції заарештованих товаришів.

Торонто, Онт.

В день Перше Травня тисячі маси робітників вийшли на вулиці Торонто, щоб продемонструвати свою робітничу солідарність, та заговорити одною спільною мовою: — Проч з капіталістичним устроєм! Хай живе Перше Травня — свято працюючих! За оборону країни Рад! Війна війни.

Буржуазія заадагелідь приготувалася, щоб навіть не допустити до демонстрації, сконцентрувала всі свої поліцейні і резервні сили на вулицях Університі і Квін, де мали збиратися робітники. Здавалось, що буде так, як цього собі бажав буржуазія, але це тільки хвилинка думка. Частина робітників (без лідерів, бо вони не показались на вулицю) подалася в напрямку Спадайні і між Шого і Спадайна почали мітинг. Промовляла робітниця, яку тримали робітники на руках. Поліція кинула на робітників і почала громити, кого попало. Навіть заарештувала бесідницю т-ку Ч. Та не довго втішалася побідю. Робітники відбили ата-

ку поліції. У боях трьох поліцаїв поготівля забрало до шпиталю, а решта як пігнілі гарбузи валялися на сайдвоках.

Бесідницю і деяких заарештованих товаришів робітники три рази відбивали і остаточно відбили з рук поліції. Підчас тих боїв не вдалося поліції нікого арештувати. Поліція мусіла втікати від гніву робітників. Врешті надійшла поліція підмога. Щоби все таки мати кого небудь заарештованого, поліція арештувала перехідного робітника, який навіть не був на місці боїв. Другого робітника заарештував самий Норсей. Той робітник саме переходив стрітом. Заарештовані робітники є філіялці.

Вечером в Укр. Роб. Домі відбувся концерт, на якому виступала дуга оркестра і промовляли бесідники на українській, польській і англійській мовах. На закінчення концерту робітники і робітниця разом з оркестром відіспівали Інтернаціонал та понесли окліки: — Хай живе Перше Травня — свято працюючих! Хай живе РСР!

ТИСЯЧІ РОБІТНИКІВ РІДЖАЙНИ ДЕМОНСТРУВАЛИ БОЙОВУ ГОТОВІСТЬ В ДЕНЬ 1 ТРАВНЯ

В боротьбі з фашистами й Ку-Клукс-Кланами на вулицях міста робітники вийшли переможними.—Кривавий бій з тією фашистською бандою тривав увесь час демонстраційного походу.—Поліція стала в обороні фашистів.—8 робітників заарештованих вчас походу.

Ріджайна, Саск.

Святкування Перше Травня відбулося в Ріджайні в 6.45 год. вечером.

Свято започатковано великим масовим мітингом на Маркет Сквер. В 7.05 год. тисячі робітників рушили на вулиці міста з червоним прапором і шістьма великими плакатами, на них відбили бойові гасла.

Не виділячись на позвешення поліції на демонстрацію, місцеві фашисти падали на робітників і внаслідок того на вулицях відбулася велика, завзята боротьба між робітниками і фашистами.

Боротьба провадилася через цілий час походу. В боротьбі зістав порваній в куски Юніон Джек, якого виставили фаши-

сти, а Червоний прапор відібрала поліція силою від демонструючих робітників.

В цій боротьбі арештовано 8 робітників.

Суд в цій справі відбудеться у вівторок, 5 травня.

Після демонстрації на Маркет Сквер відбувся великий мітинг, де з одного платформи промовляло три бесідники. На закінчення мітингу відіспівано Червоний Прапор.

В день Перше Травня робітники міста Ріджайни активно засвідчили свою готовність у класовій боротьбі.

Тисячі борців за Червоний прапор — це найкращий показник бойовості робітників проти класи визискувачів.

Б. Левіцький.

ПОХІД СФОРМУВАВСЯ, ТИСЯЧНІ МАСИ РОБІТНИКІВ ВІЙШЛИ В ДЕМОНСТРАЦІЮ НА ВУЛИЦІ ЕДМОНТОНУ

6,000 робітників і робітниць Едмонтону ставились на поклик компартії в день Перше Травня.

Едмонтон, Ата.

Демонстрація на Перше Травня в Едмонтоні була масовою. 6 тисяч робітників і робітниць вийшли на вулиці міста й продемонстрували свою солідарність і готовність в класових боях. Демонстрацію підготувала компартія наспіл з братніми масовими організаціями.

Вже пару днів перед днем Перше Травня буржуазна преса звідомляла, що міська влада зборонила демонструвати робітникам в той міжнародній день. Однак, підготовка до травневої демонстрації йшла далі живим темпом. Врешті, на Перше Травня пошлася в пресі заява чіфа поліції що демонстрація дозволена.

На 6.30 годину увечері визначено час демонстрації. Ще далеко до визначеного часу робітники заповнили Маркет Сквер. В 6.30 години почався масовий мітинг. Мітинг проводив тов. Болтон, він теж перший промовив до присутніх робітників і робітниць. Після його промови тов. Клибановський, закликав усіх демон-

струвати вулицями міста.

Похід сформувалася. Тисячі маси робітників у збитих демонстраційних лавах демонстрували головними вулицями міста. Було багато цлякатів з бойовими гаслами, що їх несли самі робітники. Поліція була змобілізована, її було видно скрізь. Похід демонстрантів попернув знов на Маркет Сквер.

Розпочали масовий мітинг. Промовив тов. Лейкман, висловивши значіння Перше Травня в робітничому визвольному рухові. Потім промовив тов. Гайдук від Ліги Комуністичної Молоді. У своїй промові він переніс на жахливе положення й безробіття молодих робітників і закликав їх ставати в ряди ЛКМ і шляхом класових воєн змагати до поліпшення умов праці й життя.

На українській мові заговорив тов. Клибановський. Він переніс історію Перше Травня, вказав на ті відкриті бої, що кожного року зводять робітників на вулицях в той міжнародній день. За безробіття, що охопило усі капіталістичні кра-

їни світу, заговорив тов. Фармер. Висловивши причини масового безробіття й потребу боротьби за державних забезпеченням безробітних, промовець

кликнув усіх ставати в ради ремісничих робітничо-фермерських організацій й боротьбою здобувати право на життя й праці.

Робкор.

РОБІТНИКИ ФОРТ ВІЛ'ЯМ ВІТРИМАЛИ В КРИВАВИХ БОЯХ З ПОЛІЦІЄЮ НА ВУЛИЦЯХ МІСТА

В день Перше Травня робітники Форт Віл'ям і Порт Артур зустрінулись в демонстраційних лавах.—В боях з поліцією багато робітників побитих і заарештованих.—Робітниця, що ніс червоний прапор, поліція сильно скатувала.

Форт Віл'ям, Онт.

Поліційний терор буває в цей час по шій "демократичній" Канаді, не проминує він і нашої місцевості в день Перше Травня.

В день 1 Травня в 2-родній пополузні робітники в робітничій від компартії зібрався на Мінесота парку, щоб там відбутися масове віче і звідтам вирушити в похід на зустріч порт-артурським робітникам, що теж маршували в демонстрації.

На вічу промовляли бесідники в англійській, фінляндській і українській мовах. Робітники вітали бесідників гриміями оклесками, а коли проголошено похід, почулося зі всіх сторін "гурей". Робітники почали шквувати в ряди з парку на Мінесота вулицю.

Від Пасифік евіню до Савтері евіню Мінесота вулиця через цілий два бляки були заповнені робітниками й робітницями. В похід вараховувалося близько 2 тисяч робітників, а походу приєдналося тисяч людей, з яких багато поступово придучувалися до походу. В похід робітники несли написи з бойовими робітничими гаслами, а наперді несли червоний прапор.

Підчас віча і формування походу поліція мобілізувала свої сили і загородила похід коло мосту на Сімсон вулиці. Робітники, побачивши поліцію, звернули наліво в напрямі Мейс вулиці й зіставили поліцію обдурену на Сімсон вулиці.

Робітники бадьоро маршували, що раз більше робітників придучувалося до походу. Та поліція неурно муштрувала, вона не дала за програву, а перебігла демонстрантів автомобілями і спинила похід коло Вайлз вулиці. Там накинували на червоний прапор і на плакати. Робітники поставили опір, поліція почала брутально бити робітників та врати написи.

Робітниця, що ніс прапор, брутально побита і арештувала.

Хоч поліція розбила демонстрацію, робітники не розходилися, а збивалися в гуртки назад та радилася, якби це раз вирушити на зустріч порт-артурським робітникам. Поліція агітвала як скажена по бек зайках та шукала її "запідозрілих" осіб. Після демонстрації забрала поліція ще з вулиці 4 робітників і одного драйвера зате, що він приїхав з Порт Артур повідомити нас, що там сталося з демонстрацією.

Таким чином арештовано 6 осіб, яких винушено на в'язню за бейлом по \$50 за одного. Над ними відбувається суд за незаконне зібрання в суботу, на 9 травня. Того робітника, що їзав автомобілем, вкарано на \$25 і відбрано йому на 3 місяці драйверський ліценсе, об'ємом зате, що "скоро" їхав.

Одначе, і робітники не дали за програму. Коли довідалися, що порт-артурську демонстрацію розбито на місці і потраповано людей кіними та арештували 5 товаришів і багато побитих та що порт-артурські робітники всеодно вирушили на Інтерсті, щоб відбити форт-віл'ямських робітників, то форт-віл'ямські робітники теж вирушили на Інтерсті, де було зіставилося з обох місцевостей околу 1,000 осіб.

При зустрічі робітники одні одних вітали окліками з бойовим одушевленням. Там бесідники підраховували цілі сили і наші втрати, кільки було арештованих і запевняли, що боротьба між капіталістичними наймитами і робітниками лише починається, тому робітники повинні чимраз дуже обдурувати свої сили навколо компартії і боротись проти цієї шпалої системи капіталізму.

Робітник.

ВПЕРЕД! ВПЕРЕД! ДО ТЮРМИ! — ЗАКЛИКАЛА МНОГОТИСЯЧНА МАСА ДЕМОНСТРАНТІВ

В день Перше Травня робітники Мінеаполіс два рази прорвали польцейські кордони.—Комсомолці повели робітників під будинок тюрми й там примусили капіталістичних суддів випустити заарештованих робітничих вождів.

Мінеаполіс, Мінн.

"Товариші, цей допис довгий і написаний незграбною робітничою рукою. Але я старався описати всі події, що сталися і в їх самі бачив". Таку дописку написав тов. І. Копчак з Мінеаполіс, надіславши до мене про полії Перше Травня до редакції "УРВ".

Інтернаціональний день Перше Травня відсвяткували тутешні робітники героїчно. На Перше Травня об'їздили демонстранти корт газз і стояли цілу годину у бойовому поготівлі, домагаючись випущення на волю заарештованих поліцією робітничих провідників.

Треба зазначити, що в Мінеаполіс міська влада наспіл з поліцією гстро заборонили усіх робітничі мітинги, а не то демонстрації. Головно, від 25 лютого зборонено усі робітничі зі'їрання. Пригадати треба, що на 23 лютого вчас демонстрації безробітні вердали до споживчого стору й забрали хліб, масло і інші харчі. З того й приводу польцейська влада сильно тероризувала робітничий революційний рух, наарештувала провідників робітництва, з яких деякі ще по сьогодні осталися поза Мінеаполіс.

В день Перше Травня робітники Мінеаполіс висмикли усіх заборони демонстрації тутешньою поліцією й вийшли масово на місце демонстрації, проголошене компартією. В 5 годній пополузні площа Брідж Сквер вже була залита тисячними масами працюючих, що вийшли на поклик компартії й Трейд Юніон Ліги. Вздож і вишри три бляки хвилевола море людських голів.

Поліція хотіла доконтати свого. Саме вчас, коли промовці заговорили до зібраної маси робітників, поліція вдарилася усередню демонстрантів і арештувала промовців. П'ятьох промовців таким чином вже стягнула поліція і відставили до тюрми. Робітниця осталися на якійсь час без прогону. Ніхто не ворухнувся з місця. Настрий в робітничі резолюційні. Вони хочуть чути далі своїх провідників. Помітне величчя хвилювання. Момент стає загрозливим.

Це помічав поліція й дає врешті дозвіл збиратися в гобо-парку. Робітники вирушили збитими неспрозданими масами туди. Вже зібрався усі на місці. На підвищення вискакує молодий робітник і закликав усіх

не гайти часу, а спійнті до тюрми і вирвати заарештованих товаришів з рук капіталістичного правосуддя. Громом понесался бойовий оклік робітників. Формуються в похід до тюрми. Сана могошня хвиля робітничих голів просуюється вперед, в сторону тюрми.

Вже на Вашингтон евіню поліція загородила дорогу демонстрантам. Поліція озброєна в революери й клуби нападає з'скаженою людістю на робітників, намагаючись спинити маршрут робітників, розбити ради. Страшні крики й метушня. Немає проводу, провідники заарештовані вже в тюрмі, їх треба визволяти. Нараз знов вибивається наперед молодий комсомолец-робітник і кличе бойові лави робітників йти вперед, ламати кордони озброєної поліції. Тимчасом поліція у великій силі натиснула на демонстрантів. Під сильним напором поліції подається демонструюча маса гзад.

Побачивши відступ демонструючих робітників, наші молоді товариші й товаришки з Ліги Комуністичної Молоді вискакують на підвищення з усіх-усюдів і гриміями голосами кличуть робітників йти вперед, зничити кордони поліції й визволити з тюрми заарештованих товаришів. Так і сталося. Демонстранти, підбадьорені молоддю, затримуються на хвилину і — рвануть далі вперед на польцейські кордони. Проламали їх! Поліцію окружили з усіх сторін, заб'ювали. Настає розплата. Тисячі робітничих пастушків здіймається вгору й чути лише крики:

— Вперед, вперед, до тюрми! На Вашингтон евіню козакі змобілізували свої сили й загордили дорогу демонстрантам. Вдуже кинулись поліція на робітників. Демонстранти-робітники завзато відбивали кожний удар козаків. І знов являються на підвищення молоді товаришки, закликають до прориву кордону. І знов вирушили демонстранти, ламаючи вдруге кордони озброєних козаків. Робітники вирушили вперед.

Ще за хвилину й вже неспроздана маса голів облягла тюрму. Окліки небувалої радості виривалися з багатовисичних робітничих грудей, що дивились завзяті бої з поліцією й двічі робітників вийшли побідишками. На підвищення показався молодий товариш, той, що раз-у-раз накликав ро-

бітників ламати польцейські кордони. Він кликав і цим разом постоить за звільненням заарештованих робітників. Усі зажадали випустити заарештованих товаришів негайно на волю.

Демонстранти звернули свої очі на поліцію, що кордоном стояла перед люторню. Похмурі й загрозливі обличчя тисячів робітників говорили відкрито поліції, що вони рішуче постоить за заарештованими товаришами й коли треба буде, то силою виберуть їх з тюрми. Хвилину ще й поліція звільняє заарештованих робітничих вождів і дає дозвіл відбутися першомайській мітингу у двох великих галлах. Заарештованих і звільнених під напором робітників, зустрічають громовими окліками.

Демонстранти знов вирушили до гарку, відіспівали Інтернаціонал і закінчили демонстрацію. Увечері ще відбувся мітинг у двох просторих галлах, де промовляли звільнені товариші, яких арештувала поліція. Першомайські звільнені робітники закликають присутніх об'єднуватися в сильну комуністичну партію, в Трейд Юніон Лігу й Товариство Безробітних і шляхом класових воєн борювати кращі умовни життя.

Цим разом поліція вже не відважувалася наблизитися до робітників.

І. Копчак.

ПЕРШОТРАВНЕВА ДЕМОНСТРАЦІЯ В САСКАТУНІ

Саскатун, Саск.

На поклик компартії робітники Саскатуну зішлись масово на Маркет Сквер, щоб продемонструвати свою солідарність з пролетаріатом усього світу. На Маркет Сквер зішлось 1,500 робітників і робітниць, поміж ними віділили плакати з революційними гаслами. Гасла ті закликали робітників до це витриманій боротьби проти капіталу й оборони Радіальського Союзу. Кликнули до злуки робітників з бідняцькими фермерами, вказали до установлення радянської влади в Канаді.

Масовий мітинг відкрив тов. Ошищенко, промовляв тов. Форклін. Після його промовляв ще тт. Вейтінгтон, Вігінс й т-ка Пашка молоденька дівчина, дочка одного фермера. Вони розповіли робітникам про усі ті страшні злидні, що їх переживають зараз бідняцькі фермери.

Після промов сформували робітничі демонстраційні похід. В бойових шерегах демонстрували робітників і робітниць вулицями західної частини міста, робітничими кварталами. Заличати слід, що поліція заборонила похід, однак, трудящі Саскатуну не питали поліції за її дозвіл, а сімло маршували демонстраційним походом вулицями міста. Демонстрація закінчилася у Квіне парку короткими промовами бесідників.

І. Р.

МАСОВИМ МІТИНГОМ ВІДЗНАЧИЛИ ПЕРШЕ ТРАВНЯ

Гвелф, Онт.

День Перше Травня ми відзначили масовим мітингом. На мітинг прибуло чимало робітників цієї місцевості, прибула теж і поліція та розтапувалася всередні салі й навколо будинку.

Мітинг відкрив тов. М. Малюський, відтак промовив на англійській мові тов. Дж. Кепо, що прибув саме з Торонто. У своїй промові він висловив значіння міжнародного робітничого дня, Перше Травня, оповів, як по усьому капіталістичному світі демонструє робітничтво свої домагання шляхом класових боїв.

На той мітинг зашло трохи прибуло тутешніх робітників і робітниць з-поміж такого великого числа безробітних, яких тут начисляється до 15 сот. Перше Травня відзначили самі найвизвідні робітники і робітниця цієї місцевості.

Треба ще згадати про демонстрацію, що відбулася в день 15 квітня. На тій демонстрації зістав заарештований один промовець, якого звільнено на домагання самих робітників.

РЗТ-кор.

БОРІТЬБА ЗА ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР НА ВУЛИЦЯХ РІДЖАЙНИ

(Продовження з 1-шої сторони.)

і відновили свій мітинг. Промовці вийшли на підвищення. Помімо брутальних нападів хуліганів і завзятої боротьби, настрої робітників був піднесений і вони почали співати "Червоний Прапор". Але фашисти й ку-клукс-кленівці не залишили їх і тут в спокою. 50 ярдів від мітингу почувся голос: "Ді Кінг!" Опозиція зростала. З троку від штурму повівали британськими прапорами. Оплески й свисти розносилися по Маркет Сквер.

Бійка розпочалася наново й поліція арештувала Джана Кірніського, років 21. Він мав брати участь в боротьбі за подіє Юніон Джеку на Маркет Сквер. Поліція відставила його на поліційну станцію й за ним ішла ворожа юрба з близь-

ше як 1,000 людей вулицями міста.

Волтер Гніс, років 17, який назвав себе студентом, був арештований на Бродв стріті. Останнє арештування переведено на Скарт стріті після 10 години, коли поліція забрала Дейвіда Токера, років 20, який брав участь в нападі на червоний прапор коло Метрополитан театру. Його голова була побита, а лице окровавлене.

"Памятайте, що червоний прапор був на вулицях Ріджайни", заявив у промові на Маркет Сквер тов. Прістлі. "Робітники бачили фашизм і капіталізм при роботі. Вони побачили, що Юніон Джек не дає ім нічого, тільки голод. І класово свідомі робітники відповіли. Памятайте, що червоний прапор волі дасть вам працю й хліб".

ОДНІ ІДУТЬ ПІШКИ, ІНШІ ІДУТЬ ТЯГАРОВИМИ ПОЇЗДАМИ, А ПРАЦІ ТАКИ НЕМАЄ

Лондон, Онт.

На залізничоройній дивізії Сіпара поміж Лондон і Виндзор є викладена трека камінням. Козис працювало на тій треці 6, а то й більше робітників. Крім того був ще й форман. Зараз половину зменшено робітників по секціях. На місце відлених робітників сіпарська компанія встановила 2-3 екстра генки на те, щоб направити треку. Одні з тих генків підносять треку по знизених пляках і машиною підбиває каміння під тайли. П інші роботи виконують робітники екстра генки.

Переднім виконували ту працю секційні робітники й отримували за те 41-45 центів заробітної плати на годину. За оту саму працю дістають зараз робітники з екстра генків по 25 центів на годину. Таким то способом використовує зараз компанія оте масове безробіття й обнижує заробітну плату.

Не міг я дістати праці на отих генках і подався тягаровим поїздом до Торонто. На тій дивізії не виснажило треки камінням товченим. Саме тепер сиде-контрактор каміня. Зараз працюють тут на сіпарських 9 генках по 30 до 50 робітників на кожному. А шодня тією самою трекою проходять десятками безробітні з усіх місцевостей, затримуються коло тих генків по 20 — 70 робітників і чекають лише, кого то буде віділене від праці, щоб на те місце приняти когось з них.

Одні ідуть пішки, інші ідуть тягаровими поїздами. Спать, де попаде, їдять, що найдуть. Виголоділи, зморені, аж жак бере дивитися на їх.

Ті робітники, що працюють по генках, намагаються усіма силами догодити своїм босам, щоб не втратити роботи. Умовини праці й життя отих робітників жахливі. Спать вони по так званих бенккарах, ліжка мають з дошок, багато їх так і спить на тих дошках. Покищо не гризуть ще блошиці, бо зимно надворі, чекають тепліших днів.

Харчування тих робітників далеко не відповідає. Чого компанія не може збути в місті, те подають сюди на генки й кажуть собі платити це за те по \$6.50 в тиждень. Звичайно, умовини життя й праці можна було-б значно поліпшити, коли-б так усі робітники й безробітні організованою силою постоили. Тоді й безробітних не було-б, мали б працю або повне витримання; і робітники не потребували-б так гарантати в роботі, не потерпають-б, що їх проженуть боси від праці. Та не можна зробити, якщо лише усі робітники пристануть до революційних робітничих організацій.

Мандрівний безробітний.

Капіталізм робить з часопісства капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багачів і знаряддя одурювання працюючих.

ЗАМОВТЕ СОБІ СЕРІЮ МАНДРІВНОЇ БІБЛІОТЕКИ

Освітком при Укр. Роб. Домі у Вінніегу організував МАНДРІВНУ БІБЛІОТЕКУ, яку визиче поміж робітників і робітниць та незможних фермерів. Оце бібліотеку організовано на те, щоб дати кожному змогу познайомитися з цікавими питаннями й класовою боротьбою трудящих мас.

Ми кличемо усіх робітників і робітниць та незможних фермерів, щоб писали до Освіткому за мандрівною бібліотекою і читали ті книжечки, що є у тій бібліотеці. Мандрівна бібліотека є розподілена на серію, по 6 книжок в кожній. Не маруйте вільного часу намарно, подбайте збільшити ваше знання мандрівною бібліотекою. Читайте книжки робітничої літератури самі, і других притягайте до читання. По прочитанні тих книжок, присилайте назад мандрівну бібліотеку для дальньої мандрівної праці.

Пішіть за книжками мандрівної бібліотеки на адрес: OSWITKOM U.L.-P.T.A. Cor. Pritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВУ БРОШУРУ КОМПАРТІ!

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ БРОШУРА, ЯКА МІСТИТЬ В СОБІ

Резолюції Останнього Пленуму К.П.К.

Кожний партійний дистриктовий комітет повинен підрахувати, скільки копій він зможе розповсюдити і негайно заслати замовлення до Центрального Агітпропкому КПК.

Поодинокі партійні групи повинні слати свої замовлення на руки дистриктового комітету.

Дистриктовим бюрам брошури продаються по 10 центів, а ті мають перепродувати їх покупцям по 15 центів.

Центральний Агітпропком КПК.